

Informasjon til kommunestyret 12.november

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

I forhold til interpellasjonen:

- Rådmannen setter stort sett pris på å få spørsmål og interpellasjoner. Dette er i hovedsak en god måte å få forklare saksgang eller faktiske forhold.
- I dette tilfelle er interpellasjonen å betrakte som en instruks til rådmannen.
- Rådmannen vil her informere om § 13.1 i den nye kommuneloven: *Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.*
- Det er formannskapet som innstiller til kommunestyret.

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Saksgang for nytt kommunestyre

- Det gamle kommunestyret hadde 1.oktober tertial-rapport til behandling. Med økonomiplanbehandling 20.6.2019, samt tertialrapport nr.1 og nr.2 så vi at utfordringsbildet i 2020 ville bli opp mot 40 mill. kroner. Lønnsoppgjør og e-skatt ble også nevnt.
- Etterpå kom eksakt virkning av lønnsoppgjør og endelig virkning av statsbudsjett inn i budsjett 2020.

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

To måter å ta dette videre:

- Jobbe internt i administrasjonen med tall og legge fram rådmannens budsjettforslag 22.november.
- Informere nyvalgt kommunestyre og formannskap om status i budsjettarbeid på det tidspunkt organene har sine møter.

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Rådmannen valgte alternativ nr.2

- Men rådmannen informerte både kommunestyre og formannskap at administrasjonen var i prosess, og at både summer tiltak kom til å endre seg noe fram til den 22.november.
- Administrasjonen har (selvsagt) jobbet med mål å finne salderingstiltak slik at det blir et størst mulig handlingsrom for å drive politikk.

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Noen fakta om eiendomsskatt

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Eiendomsskatt i Norge

- 288 av landets kommuner har e-skatt
- Fra 2020 – makssats 5 promille, fra 2021: 4 promille
- Utgangspunkt boligverdi(markedetsverdi) etter taksering, men kan eventuelt benytte formue grunnlag
- Kan ha bunnfradrag – Trysil har 250 000
- Beregningsmetode:
Eiendomsskatteverdi – bunnfradrag X skattepromille

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Litt statistikk

- Huseiernes Landsforbund har laget en statistikk over hva innbyggere betaler i e-skatt rundt om i kommunene i 2019 - for en gjennomsnittlig bolig på 120 m².
(17.juni 2019)

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

De 10 kommunene med høyest e-skatt

- Alstahaug 9675
- Karlsøy 9360
- Naustdal 9270
- Sør-Varanger 8568
- Fredrikstad 8500
- Gausdal 8400
- Kristiansund 8024
- Rauma 8008
- Vestre Toten 8000
- Rakkestad 7980

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Kommunene i Hedmark

• Grue	4536	7,0	0
• Løten	4275	4,75	200 000
• Kongsvinger	4235	2,75	0
• Tynset	3745	7,0	0
• Folldal	3740	5,5	0
• Stor-Elvdal	3710	3,5	0
• Våler	3120	4,0	0
• Åsnes	2607	3,0	0
• Trysil	2160	1,0	250 000
• Tolga	1897	7,0	100 000
• Engerdal	1800	3,0	0
• Rendalen	0	Innfører nå som siste i Hedmark	

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Handlingsrom for økning i 2020:

- Får maksimalt øke med 1,0 promille hvert år.
- Får ikke fjerne bunnfradrag samme år som promille heves.
- Det er fra Stortingets side innført en reduksjonsfaktor på 30% på takstgrunnlag for 2020.
- Vi kan kun øke for bolig, fritidseiendom, tomter og landbruk. Øvrige skatteobjekter i Trysil er nå på det maksimale av hva vi har lov til å beskatte.

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Hva vil en økning medføre:

- Om vi øker eiendomsskatten innenfor det handlingsrommet som gis blir dette:
- Vi øker med 1,0 promille til 2,0 promille.
- Eiendomsskatten i Trysil øker da med rundt 5.mill.kroner - fra ca 42 mill. kroner til ca 47 mill. kroner.
- For snittboligen i Trysil på 120m² som nå betaler kr.2160,- blir det følgende forandring: Takst for bolig med bunnfradrag er: $\text{kr.}2.160.000 \times 0,7 \times 0,0020 = \text{kr.}3024,-.$

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Har vi brukt penger som «fulle sjøfolk»?

- Det vi har brukt penger til er fastlønn. Lønn til vikarer, ekstrahjelp og overtid for å få til turnuser. Dette i stillinger som vi har.
- Vi snakker ikke om andre driftsmidler – de er det skåret ned til beinet.
- Vi ligger 2-3 år etter våre nabokommuner.
- I etterpåklokskapens navn burde vi kanskje ha funnet tiltak på 30-30-30 i stedet for 20-20-50.

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Tiltak pr. 12.11.2019

- NB ! Det jobbes ennå – budsjettutkast ferdig 22.nov !
- Budsjettutfordring endret fra 50 mill -> 48,38 mill

HOS-sektor	19,0		
OK -sektor	10,0		
FVTD	2,8		
Sentraladm	<u>3,8</u>		
Totalt i 2020	35,6	Årsvirkning	50,5 mill

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Videre tiltak

På drifta	35,6
E-skatt	5,0
Kommuneskog	6,0
Omstillingsfond	5,0
Tømmer noen BF	<u>2,0</u>
Totalt	53,6

Bunnlinje: 5,2 mill

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Har ikke rørt:

- Raskiftefond
- Trysil Kommune Holding

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Neste år:

- Selv om års effekt i 2021 er 50,4 mill, ser rådmannen for seg utredninger om følgende, med mer i neste års budsjett:
- Legesenter
- Nye trinn i omsorgstrappa
- Vestre Trysil Skole
- Kultur- og kulturskole

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

En oversikt HOS-sektoren

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran